

MAGYAR KÖNYVVIZSGÁLÓI KAMARA
INFORMATIKAI TAGOZAT

Beszámoló az Informatikai Tagozat 2017. évi tevékenységéről

Tagozatunk létszáma 2017-ben 108 fő, ebből 77 fő főfoglalkozású, 31 fő szüneteltető kamarai tag. Az előző évhez képest 4 fő kilépett, jelentkezés nem történt.

Az elnökség 2017. évi tevékenysége az alábbi témakörök rövid összefoglalásával jellemezhető:

Tartalom

I.	Az IT Tagozat 2017 évi rendezvényei és szerepvállalása.....	2
1.	Informatikai szekció a könyvvizsgálói konferencián, 2017. szeptember 8.....	2
2.	A költségvetési audit kontroll rendszerének bemutatása a konferencián.....	3
3.	A számla XML szabályozásának fejlesztése, javaslatok.....	3
4.	Excel PIVOT a könyvvizsgálatban c. oktatás	4
II.	Az Informatikai Tagozat elnökségének napirendjén szereplő témakörök, értéklelések, jövőbeni célok	5
1.	Az egységes szerkezetű állományok szerepe a könyvvizsgálói munkavégzésben.	5
2.	A Számviteli információs rendszerek tantárgy oktatásának tapasztalatai az okleveles könyvvizsgáló képzésben.....	5
3.	További célok, javaslatok.....	6

I. Az IT Tagozat 2017 évi rendezvényei és szerepvállalása

1. *Informatikai szekció a könyvvizsgálói konferencián, 2017. szeptember 8.*

A tagozat ez évben is megszervezte a könyvvizsgálói kamara éves konferenciájának IV. Informatikai szekcióját. A szekcióvezetést Tusnádiné Ágoston Márta vállalta és végezte el a szervezés döntő részét. A szekció előadásai iránt az érdeklődés folyamatos volt, a hallgatóság 20-50 fő között változott.

A szekcióvezető a összefoglalójában az alábbi gondolatokat emelte ki:

Az elmúlt évtizedben olyan mértékben fejlődött az informatika, hogy ma már elképzelhetetlen ennek elkerülése a könyvvizsgálatban. De mik azok az alapvető biztonsági tényezők, amelyeket nem szabad nélkülözni? Egyrészt a saját, másrészt ügyfeleink üzleti titkait kezeljük, és rendelkezünk olyan adatokkal, melyek fokozott védelméről nekünk kell gondoskodnunk. Ennek felelősségtudatában szó lesz

- a kiber védelemről (a kockázat forrása, a rendszergazdákkal szembeni minimális elvárások),
- az informatikai célok megfogalmazásáról, valamint az ehhez vezető út meghatározásáról, illetve
- arról, hogyan készülünk fel a 2018. májustól hatályba lépő GDPR Általános Adatvédelmi Rendelet változásának adoptálására?

Az informatikai eszközök alkalmazása lehetővé teszi a hatékonyabb szakmai munkavégzést.

Hallani fogunk egy – a könyvvizsgálói munkát segítő – gyakorlati előadást, amely a Microsoft Excel táblázatkezelő alkalmazására épül. Ennek keretében betekintést kaphatunk az ügyfeleink között már gyakran alkalmazott PIVOT kimutatáskezelő használatába, valamint a kész kimutatások értelmezésébe. Az előadás a könyvvizsgálói munka folyamatára, valós gyakorlati példákra épül.

A könyvvizsgálói eszköztár növekedése jelenleg is robbanásszerű, és ez tovább fokozódik. A vállalkozások (és egyéb szervezetek) adatainak túlnyomó többsége már digitális formában áll rendelkezésre. Emellett jelentős adatmennyiséget kell elektronikus úton továbbítani a hatóságok felé. Például online pénztárgép, EKÁER, OBR beszámoló, de hamarosan elérkezik az online számlázás kötelezettsége is. Az ezekből felépülő BIG DATA számos lehetőséget rejt. Az előadás alatt választ kapunk az alábbi kérdésekre:

- Milyen célokra használja az adóhatóság ezt a BIG DATA adatbázist? Hallgassuk meg az adóhatósági tapasztalatokat.
- Tudjuk-e hasznosítani a hatóságok által megkövetelt BIG DATA releváns részét a könyvvizsgálat során?

Az informatikai szekció fő mondanivalója 2017-ben:

Automatizáljunk, a legnagyobb biztonság mellett!

2. A költségvetési audit kontroll rendszerének bemutatása a konferencián

Elnökségünk tagja, Dr. Gyöngyösi József ismét szerepet vállalt a konferencián, ezúttal a költségvetési szekció felkérésére.

Előadásának legfontosabb gondolatai az alábbiak:

A költségvetési szervezetek auditjának komplex feladatrendszeréből a dokumentálás és az adatelemzés egy lehetséges megvalósítása került bemutatására.

A standardok által előírt nyomvonal és a kötött költségvetési beszámolási rend egy speciális munkamenet kialakítását igényli a könyvvizsgálat végzőjétől, amit a megfelelő informatikai támogatottság mellett áttekinthetővé lehet tenni.

A költségvetési szervek informatikai támogatás melletti auditjának lehetősége három területet érintett:

1. Az adatokkal való foglalkozás, úgymint

az adatexport/adatimportot,

a standardoknak megfelelő dokumentum és adattárolást a kapcsolódó információkezeléssel,

a kommunikáció lehetséges megoldásait,

a saját tárterület megfelelő jelzésrendszerrel történt kialakítását,

az esetlegesen kapcsolt felhő megoldások lehetőségét és

a titkosított adatelhelyezés lehetőségét.

2. Adatelemzés és kontroll támogatás informatikai eszközökkel:

Az audit.xml -hez hasonló adatexport lehetőségét jelenleg egyik általánosan használt integrált ügyviteli rendszer sem biztosítja, ezért szűkített adattartalommal a legtöbb esetben kérhető a kartonok mentése, ami már adatelemzésre is használható. Az adatbányászás lehetővé tétele viszont még komoly kihívást jelent. Jelenleg munkaigényes az adatimport automatizálása, amit az igen jelentős számú könyvelt tétel csak tovább fokoz. Az előadásban a minta alapján a „0”-ás és az (1-9) pénzügyi könyvelési rendszer eltérő nyilvántartási elve és a kapcsolt ellenőrzési pontok lettek bemutatva.

3. Dokumentálás

A standardokra épített dokumentáláshoz számos elektronikus dokumentum készült. Az ajánlott, a saját és az auditált szervezet által készített elektronikus dokumentumokhoz a standardok szerinti jelölés kapcsolásával a saját dokumentációs rendszer könnyen kezelhetővé tehető. Ennek egy megoldása lett szemléltetve..

Az előadásban bemutatott informatikai eszközök és megoldások az általánosan használt Microsoft Office eszközökre épültek, ami a ma informatikai eszköztára, és az alkalmazási lehetőségek nem kívántak többlet informatikai felkészültséget, mint ezeknek az alkalmazásoknak a megfelelő szintű ismerete.

3. A számla XML szabályozásának fejlesztése, javaslatok

A kamara vezetésének közreműködésével a tagozat elnöksége lehetőséget kapott a számla XML-el kapcsolatos tapasztalatok átadására és a jövőbeni tervek véleményezésére. A 23/2014 NGM rendelet új 4. számú melléklete (még tervezet) írja

le az online számlázás XSD struktúráját. Ez sokszori ellenőrzés után már elég jól használható könyvvizsgálatban és, könyvelésben is. Az adatexport továbbra is a 2. sz. melléklet szerinti régi struktúrában kötelező, de azt sikerült elérni, hogy a fejlesztő döntése alapján a 4. sz. melléklet szerint is elkészíthető. Az új struktúrában már van helye a számviteli teljesítésnek, azonban ez nem kötelező adat.

A témakörrel kapcsolatos további javaslatunk, hogy a kamara támogatásával legyen könyvvizsgálóbarát vagy könyvelőbarát számlázó program, amelyet hasonlóan minősítenénk mint az audit xml megfelelést.

Ezek követelményei lehetnének:

- az adatexport 4.sz.mell szerinti elkészítése
- a számviteli teljesítés mező beépítése a számlázó programba és kötelező elemként kezelése legalább az adatexport során (az online szla.továbbításnál lehetőség)
- a számla elkészülése után egy kattintással küldhető legyen a vevő részére az adott számla xml állománya (így a könyvelő megspórolhatja az adatrögzítés nagy részét). Ez praktikusán a számlaképpel és az e-aláírással működik leghatékonyabban. Ez az edi rendszertől abban különbözik hogy ehhez nem kell írásos megállapodás a szla kiállító és befogadó között mivel a számlakép (vagy hagyományos posta) is követi.

4. *Excel PIVOT a könyvvizsgálatban c. oktatás*

2017-ben a tagozat új szervezéssel és jövőbemutató szándékkal hirdette meg az Excel kimutatás szerkesztő eszköz egész napos oktatását a Pentaschool oktatójával történt egyeztetés után november 22-re. Az oktatás előzetes beharangozóját a könyvvizsgálói konferencia informatikai szekciójában tartott előadás keretében is elvégeztük. Az oktatás célja az volt, hogy az Excel program használatában több éves gyakorlattal rendelkező könyvvizsgálók számára oktassunk konkrét könyvvizsgálati célok elérését szolgáló gyakorlati ismereteket.

A bemutatott tananyag alapját a Pentaschool programjában szereplő haladó szintű PIVOT oktatás képezte, melyet csökkentettünk a Power PIVOT témakörrel és növeltünk könyvvizsgálati esettanulmányok bemutatásával és feldolgozásával.

A könyvvizsgálati esettanulmányok témakörei között az alábbiak szerepeltek:

- Főkönyvi tételek (kartonok) éves állománya – főkönyvi kivonat ellenőrzése
- Készletleltár – tényleges és adminisztratív hiányok ellenőrzése
- Vevőfolyószámla – korosított kintlévőségek ellenőrzése
- Immateriális javak és tárgyi eszközök – mozgástáblák ellenőrzése
- Bankforgalom – csoportosítás, ellenőrzés

Az oktatásra a technikai feltételeket a Pentaschool biztosította 13 fős számítógépes oktatóteremben, Budapesten. Az oktatási létszám két nap alatt betelt, annak ellenére, hogy az első körben csak a tagozat tagjai kaptak értesítést a lehetőségről. Többen jelezték, hogy szívesen jelentkeztek volna, egyben érdeklődtek, hogy várható-e újabb szervezés ebben a témában.

Az oktatáson résztvevő kollégákat megkértük, hogy értékeljék a hallottakat, a témaválasztást, a feldolgozást és tegyenek javaslatot is. A visszajelzésekben a résztvevők hasznosnak, hiánypótlónak értékelték a hallottakat.

II. Az Informatikai Tagozat elnökségének napirendjén szereplő témakörök, értékelések, jövőbeni célok

1. *Az egységes szerkezetű állományok szerepe a könyvvizsgálati munkavégzésben.*

A tagozat vezetése azt tapasztalja, hogy az egységes szerkezetű állományok egy több helyen jelennek meg az államigazgatásban, és a legkülönbözőbb szakmai területek munkavégzésében. A könyvvizsgálati munkavégzésben az egységes adatállományok elérésének és felhasználásnak lehetősége különös jelentőséggel bír, mert a legtöbb esetben eltérő szoftver és hardver környezetben kell a megbízásnak eleget tenni. Az egységes szerkezetű adatállományokat a könyvvizsgáló programok képesek beolvasni és a konkrét könyvvizsgálati célok megvalósításához az állományokat előkészíteni az ügyfél, vagy hatóság további közreműködése nélkül. Az egységes szerkezetű adatállományok ugyanakkor azt is lehetővé tehetik, a kisebb könyvvizsgáló vállalkozások csökkenthetik az IT technológiai eszközeik alacsonyabb szintjéből fakadó technológiai rést a nagyobb könyvvizsgáló vállalkozásokhoz képest. A tagozat vezetésének az az álláspontja, hogy az egységes adatállományok könyvvizsgálati technológiában betöltött szerepét a tagozat lehetőségeit meghaladó eszközökkel a kamara oktatási céljai között kiemelten kellene kezelni. Megvalósíthatónak véljük és javasoljuk a kötelező oktatás témaköreinek kiterjesztését az egységes szerkezetű adatállományok felhasználásáról konkrét könyvvizsgálati célok megvalósítására.

2. *A Számviteli információs rendszerek tantárgy oktatásának tapasztalatai az okleveles könyvvizsgáló képzésben*

Javasolt változtatásunkat az OKKT elfogadta, melynek lényege az, hogy alkalmazkodva az informatikai területen bekövetkezett változásokhoz növelnénk a felhő technikával kapcsolatos elméleti anyagot, a gyakorlatban pedig kihagynánk az SQL feladatot és helyette az Excel által ingyenesen rendelkezésre bocsátott Power Query alapismereteket tesszük be. Ezt a technikai fejlődésen kívül az elmúlt tapasztalatok is igazolják, mert a vizsgaeredmények tekintetében az SQL volt az, ami az összes vizsgán a legrosszabb statisztikát mutatta. Ezen túlmenően a vizsgán belüli pontok súlyát is változtatnák, ahol a könyvelést csökkentenénk a könyvvizsgálati informatikai pontok javára.

Több éves munkánk eredményeként elértük, hogy a kötelező továbbképzés egy része is az informatika területéről szolt ez évben, de az anyag a Big 4 logikája szerint nem éppen a kis és közép nagyságú cégekre vonatkoztatva jelent meg, szeretnénk ebben 2018-ra előre lépni.

3. További célok, javaslatok

Az Informatikai Tagozat elnökségének elképzelései szerint a könyvvizsgálati módszertan további informatikai fejlesztésére van lehetőség, melyet a könyvvizsgálók egy része is felismert és javaslataikkal ösztönzik a további munkát, el kell érni, hogy az informatika a módszertan szerves része legyen.

- A jövőben is hangsúlyos témakörnek tekintjük az informatikai eszközökkel elérhető adatállományok elemzési módszertanának fejlesztését és integrálását a mindennapi könyvvizsgálati munkavégzésbe.
- A felhő alapú alkalmazások terjedéséből, megismeréséből fakadó kihívásokat és ezek felhasználási módjainak ismeretterjesztése szintén napirenden marad.
- A megkezdett pénzügyi taxonómiai projekt folytatása és informatikai alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata is célkitűzéseink között van.
- El kell érni, hogy az informatikai módszertan ne csak a képzés, hanem a továbbképzés állandó eleme is legyen, melynek elősegítésére a tagozat három éves oktatási programjavaslatot kíván előterjeszteni.
- 2018-ben ismét aktuális lehet a könyvvizsgáló programok elmúlt kétévi fejlesztéseinek bemutatása valamennyi érdeklődő számára hasonló keretekkel és szervezéssel, mint 2016-ban.
- A tagozat 2018-ban Facebook profilt kíván kialakítani, hogy alkalmas felületet kínáljon a könyvvizsgálati munka informatikai megoldásainak közérdeklődésre számot tartó híreinek megosztására.

2017. december 1.

Nyirati Ferenc
MKVK Informatikai Tagozatának elnöke